

Največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah. Velja za celo leto\$6.00 Za pol leta\$3.00 Za New York celo leto\$7.00 Za inozemstvo celo leto\$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 39. — ŠTEV. 39.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 16, 1921. — SREDA, 16. FEBRUARJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX

KANCELIRANJE HIGIENSKEGA KONGRESA

MEDNARODNI HIGIENSKI KONGRES SE NE BO VRŠIL. RADI NENORMALNIH RAZMER V VALUTI RAZNIH NARODOV. STROŠKI AVSTR. DELEGATOV BI BILI OGROMNI.

Zeneva, Švica, 15. februarja. — Mednarodni higijenski kongres, ki naj bi se vršil v Zenevi naslednjega maja in katerega naj bi se vdeležilo nad šeststo delegatov iz vseh dežel sveta, se ne bo vršil. — Delegati naj bi obstajali iz zdravnikov ter zdravstvenih izvedencev iz vseh dežel sveta. Vsled majhne vrednosti denarja v številnih deželah in visoke vrednosti švicarskega franka je bilo nemogoče pridobiti take dežele kot Avstrija, Nemčija, Ogrska, Čehoslovaška, Poljska, Romunska in Bolgarska za to, da bi poslale svoje delegate in celo za Francijo, Italijo in Belgijo je bilo težko storiti to.

Kongres, o katerem se je domnevalo, da bo trajal štirinajst dni, naj bi se pečal s takimi predmeti kot je preprečanje razširjenja nalezljivih bolezni iz ene dežele v drugo ter najboljših sredstev, kako iztrebiti gotove bolezni kot legar in pegasti legar.

Glasi se, da bi morali avstrijski delegati na kongresu izdati vsak dan po osem do desetisoč kron. Stroški ogrskih in poljskih delegatov bi znašali približno ravno toliko, dočim bi potrebovali nemški delegati do tisoč mark na dan ter italijanski od štiristo do petsto lir na dan. Edine dežele, ki lahko pošljejo delegate, so Amerika, Anglija, Holandska, škandinavske dežele, Japonska in Španja in to so ravno dežele, ki najmanj potrebujejo nasvetov mednarodnega higijenskega kongresa, ker store, kar je v njih moči, da preprečijo razširjanje nalezljivih bolezni v svojih deželah.

Angleški in ameriški delegati, med katerimi je najti mnogo znanih zdravnikov ter higijenskih izvedencev, so že vzeli v najem sobe v najboljših hotelih in neka turistovska trdka je najela celi hotel v Zenevi, a sedaj kancilira svoj kontrakt.

Švicarski hotelirji izjavljajo, da jih je neugodna valuta že sedaj spravila skoro na rob bankrota in če ne bodo denarne razmere kmalu urejene, bodo morali v resnici napovedati bankrot. V normalnih okoliščinah bi Mednarodni higijenski kongres, katerega bi se vdeležilo šeststo delegatov, pomenjal dohodek kakih dveh milijonov frankov, kajti številni delegati bi brez dvoma privedli s seboj svoje družine.

Predlagalo se je, da bi delegati iz Amerike, Anglije in drugih dežel, kjer je vrednost denarja skoro normalna, podpirali svoje tovarne iz revnejših dežel, a slednji so to ponudbo odklonili, ker smatrajo to za neke vrste miloščino.

POS LANIK GEDDES NA POVZDRAVNIK SE JE SAM OPERIRAL V AMERIKO.

London, Anglija, 15. februarja. Sir Auckland Geddes, angleški poslanik v Zdrženih državah, bo odpotoval danes od tukaj v Southampton, kjer se bo vkrcal na parnik, nahajajoč se na poti v Washington, po tritedenskem bivanju na tej strani Atlantika.

Med tem časom je imel številne konference z ministrskim predsednikom Lloyd Georgeom, lordom Curzonom, tajnikom za zunanje zadeve, tukaj in v Parizu ter z drugimi člani kabineta. Sprejet je bil tudi v avdienci od kralja ter imel dve daljši posvetovanji z ki se bo kmalu vrnil v Zdržene države.

Člasi se, da so vsi ti državniki opremili poslanika z vsemi informacijami, ki so jim bile na razpolago, da se bo lahko lotil različnih angleško-ameriških vprašanj ki so se med tem časom nabrala in katerih ni bilo mogoče rešiti vsprti ču bližajoče se izpremembe v administraciji dežele. Ko je postal toč domače ameriške politike jasen, so je dejanski prenehalo z oči ojtelno izmenjavo vseh zadev med oboema narodoma, ki so spornega značaja, vendar pa se glasi, da si obe vladi želita olajšati izločitev teh vprašanj čimprej mogoče.

Tajnik poslanika je izjavil, da je imela zadnja konferenca poslanika z ameriškim poslanikom značaj poslovilnega poseta in da ni

Kane, Pa., 15. februarja. — Dr. E. O. Kane, glavni operator v tukajšnji bolnišnici je danes samega sebe operiral na slepem črevesu. Tekom operacije je bila pri njem bolniška strežnica, ki mu je držala glavo nagnjeno naprej, da je mogel videti.

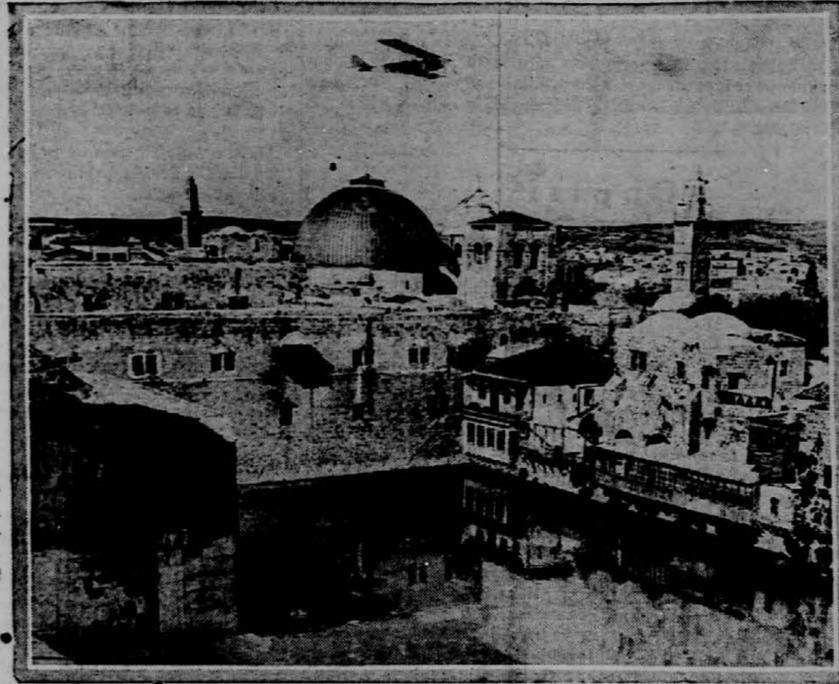
NAHRULJENI GOVERNER.

Sidney, Avstralija, 15. febr. — Tekom neke demonstracije nezaposlenih, ki se je vršila tukaj, je množica demonstrantov nahrulila Sir Davidsona, governerja ter napredla s kameni oddelek policije na konjih.

PROTI PRISTOPU K TRETJI INTERNACIONALI.

Bukarešt, Rumunska, 15. febr. — Narodni svet rumunske socialistične stranke se je odločno izrekel proti pristopu k tretji internacionali. Članstvo bo o tem glasovalo dne 8. maja.

imela nobenega političnega značaja. Sir Geddes ne bo spremljal lord Chalmers, katerega namera va poslati zakladniški urad v Ameriko ob nekem poznejšem času poslovnega poseta in da ni

Slika nam kaže prizor iz Jerusalema, nad katerim imajo, soglasno s določbami Lige narodov, sedaj Angleži kontrolo.

PRESTOLNI GOVOR ANGLEŠKEGA KRALJA

V svojem govoru je izjavil kralj, da ne bo nasilje rešilo irskega problema.

London, Anglija, 15. februarja. Nasilje ne bo rešilo irskega problema, — je rekel danes tukaj kralj Jurij v svojem prestolnem govoru pred obema zbornicama parlamenta ob priliki otvorjenja zasedanja. Eden glavnih delov njegovega govora se je tikal Irske in kralj je rekel:

— Položaj na Irskem mi še vedno povzroča nemir. Zaveden del irskega prebivalstva ustraja še vedno pri metodah kriminalnega nasilja v namenu, da se ustanovi neodvisno republiko.

— Niti irske enotnosti, niti irske samovlade ni mogoče doseči s takimi sredstvi.

Kralj Jurij je rekel nadalje, da je ugodno razpoložen napram trgovski pogodbi s sovjetsko Rusijo ter nadaljeval:

— Upam, da se bodo pogajanja za trgovinsko pogodbo z Rusijo zaključila na zadovoljiv način.

Rešitev problema nezaposlenosti ni po mnenju kralja izključno naloga ljudskega zastopstva.

— Povabljeni boste, — je rekel, — da sprejmete predlogo, vsebujočo določbe, ki so bile uveljavljene proti nezaposlenosti na temelju postave za zavarovanje proti nezaposlenosti.

— Odredba bo predložena poslanski zbornici, — je rekel kralj nadalje, — ki se bo pečala z zavarovanjem bistvenih industrij dežele ter s koraki proti gotovi vrsti neprimernega tekovanja. Resno upam, da bodo tozadevne napore podpirali na lojalen način tako delodajalci kot delavci v duhu medsebojnega zaupanja, kajti le na ta način bo mogoče najti rešitev tega težkega problema.

Kralj Jurij je objavil nadalje, da je vlada trdna v svojem sklepu, da bo skrčila izdatke kot je le možno, da se ohrani in varuje dobrobit dežele.

Pri ceremonijah je zastopal Zdržene vlade poslanik Davis, ki se je nahajal v spremstvu prvega tajnika poslaništva.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRŽENIH DRŽAVAH.

FRANC. RADIKALCI ČISTO PORAZENI

Pri volitvah so zmagali zmerni. — Terorizem v Barceloni. — Veliki kravali v laških mestih.

Paris, Francija, 15. februarja. Tukaj so se vršile uradniške volitve francoskih obrtnih združenj. Radikalci so bili poraženi s 243 glasovi.

Časopisje pripisuje temu dejstvu velik pomen ter se nada, da je začelo komunistično gibanje pešati.

Velika večina delavcev je baje odločno proti doktrini Moskve.

Barcelona, Španka, 15. febr. — Danes je bila objavljena statistika, ki jasno osvetljuje komunistično gibanje na Španskem. Izza prvega januarja 1919, ko se je to gibanje začelo, je bilo usmrčenih na Španskem 105 oseb, nad dvesto pa ranjenih.

Med njimi je bilo največ delavcev ter policistov.

V istem času se je završilo pet bombnih eksplozij, ki so zahtevale petnajst človeških žrtev.

Rim, Italija, 15. februarja. — V Cerbari pri Florenci in drugih sosednjih mestih so se spopadli nacionalisti s socialisti. En socialist je bil umorjen, več nacjonalistov pa ranjenih.

Potni listi,

katerih izdajanje je bilo prejšnji teden prekinjeno, se bodo sedaj zopet dobili, toda samo do 1. marca. Od 1. marca dalje se jugoslovanski potni listi za nedoločen čas ne bodo več izdajali.

Kdor tedaj želi po 1. marcu potovati v Jugoslavijo, si mora že sedaj preskrbeti potni list in sicer se mora VSAKDO SAM OSERNO zglasiti pri jugoslovanskem konzulu, bodisi v New Yorku, Chicagu, ali San Franciscu.

Potni list, ki bo sedaj izdan, bo veljaven za vedno, tako da bo čim bolj mogoče potovati še-le čez nekaj mesecev, ali še-le čez eno leto. Potuje pa se lahko tudi takoj.

Kaka določba glede potnih listov bo prišla po 1. marcu v veljavo, se sedaj še ne ve; naznanili pa bomo, kakorhitro bomo izvedeli.

Italjanski potni listi za one, ki sedaj spadajo pod Italijo, se tudi še nadalje dobivajo ravno tako kot do sedaj.

GROZNE RAZMERE V IRSKIH MESTIH

Irski revolucionarji so obstrlevali vlak, v katerem so se nahajali angleški vojaki.

Cork, Irska, 15. februarja. — V bližini Kinsella so napadli z bombami irski revolucionarji vlak, v katerem se je vozilo štirideset angleških vojakov. Šest angleških vojakov je bilo težko ranjenih. Med ranjenimi sta bili tudi dve ženski in dva železniška uslužbenca.

Napad se je izvršil kmalo potem, ko je zapustil vlak postajo. Napadalec so napravili na progi barikade ter se pri napadu posluževali bomb in revolverjev. Vojaki so takoj odvrnili z ognjem, pa niso mogli dosti napraviti, ker so bili v manjšini. Irski revolucionarji imajo dva mrtva.

Podoben napad se je izvršil pri Maurne Abbey. Šest oseb je bilo aretiranih.

Belfast, Irska, 15. februarja. — Dosedaj se nahaja v zaporu dvajset Sinfanjevcev, ki so bili pri volitvah izvoljeni v angleško poslansko zbornico. Včeraj je bil dvajseti aretiran. Imenuje se N. I. Crowley ter bi imel zastopati okraj North Kerry.

STAVKA SODNIH URADNIKOV.

Madrid, Španka, 15. februarja. Manjši uslužbenci provincijalnih sodišč so dobili obvestilo, da je vlada zavrgla njih zahteve za višjo plačo ter krajši delavni čas. Vsled tega je pričakovati stavke teh sodniških uslužbencev.

BRZOPARNIKA

"San Giusto", (prej nemški parnik Fuerst Bismarck), Cosulich proga in "Calabria", Cunard proga, odplujeta 2. marca v Trst.

Cena: III. razr. II. razr. San Giusto, \$120.00 \$180.00 Calabria, \$120.00 \$205.00 z vojno takso vred.

Kdor želi potovati z enim izmed teh dveh parnikov, naj se nemudoma prijavi, ker sta to zadnja parnika, ki odplujeta v Trst, dokler bo jugoslovanski konzul še izdajal potne liste.

Odlomite se takoj in pridite najkamej 25. februarja!

PODROBNOSTI O KOMUNISTIČNI ZAROTI

FRANCOSA POLICIJA DOLŽI DVA KOMUNISTIČNA POSLANCA, DA STA SKUŠALA STRMOGLAVITI VLADO. — ZAROTA BAJE ORGANIZIRANA BREZ VEDNOSTI VODITELJA.

Paris, Francija, 15. februarja. — Strmoglavljenje "buržuazjskih" vlad v Italiji, na Španskem ter v Franciji se obrazlaga v dokumentih, katere se je zaplenilo danes, potem ko se je razkrilo na široko razpredeno komunistično zaroto. Datum, določen od komunistov za ta dogodek, je dan prvega maja tekočega leta. Nameravana aretacija dveh komunističnih poslancev, članov poslanske zbornice, glede katerih je sodnik G. Jouselin predložil ministru za notranje zadeve, Marraudu, je vzbudila v francoski javnosti zavest glede resnosti položaja in resnosti načrtov proti varnosti države.

Razkritja, vzprijazena od policiji v Barceloni in Milanu, kažejo, da je zarota obsegala vse tri evropske latinske dežele. Posiljanje in premeščanje denarja je vršila neka ameriška finančna organizacija, ki ima svoj evropski glavni stan v Parizu ter podružnice v Berlinu in na Dunaju.

Sovjeti so bili organizirani po celi Franciji, z Brestom kot glavnim stanom, soglasno z izjavami policije. Ti sovjeti so bili pripravljani, da prevzamejo železnice, banke, transportacijo ter celo civilno službo. Zarota je bila kot kažejo vsa znamenja, organizirana brez vednosti M. Cachin, voditelja francoske komunistične stranke, o katerem pravi policija, da ne bo zahtevala razveljavljenja njegove imunitete kot poslanec.

Razkritje čekov, prihajajočih iz Berlina ter izplačanih potom neke ameriške transportacijske družbe, je baje povzročilo prevrat v razpoloženju francoskih političnih in oficijelnih krogov ter nadalje tudi med delavskimi komiteji, ki so bili voljni podpirati svoje voditelje, dokler so se slednji pečali le s "principi". Včeraj zvečer je bil vsled tega izdan lepak v drugem volilnem okraju, kjer se bodo vršile volitve dne 27. februarja in v tem lepaku se prosi volilce, naj podpirajo zmerne socialistične kandidate, ne pa ekstremiste.

Francosko komunistično časopisje, ki je opustilo svoje preteče stališče, katero je zavzemalo tekem zadnjih par mesecev, daje izraza svojemu začudnju, da prihajajo tak zatiralne odredbe od ministrskega predsednika Brianda, prejšnjega tovarisa.

L'Humanite, oficijelni organ francoskih komunistov, je prav posebno razburjen radi aretacije svojega mestnega uradnika M. Dunois. V rokah policije se nahaja kanciliran ček za 20,000 frankov, izdan na njegovo ime v Berlinu.

Splošno mnenje v poslanski zbornici, kjer se je prosto komentiralo možno aretacijo dveh komunističnih članov, se je glasilo, da je vlada zadala končen udarec komunistični propagandi in ko bo minister za notranje zadeve naprosil zbornico za razveljavljenje parlamentarne imunitete za dva komunistična člana, bo večina zbornice glasovala za ta predlog, s čemur bo zadan smrtni udarec cetemu komunističnemu gibanju v Franciji.

ARGENTINA BO POJASNILA SVOJE STALIŠČE.

Buenos Aires, Argentina, 15. februarja. — V kratkem je pričakovati definitivno izjave argentinske vlade glede stališča dežele napram Ligi narodov.

Čeprav se je argentinska delegacija umaknila s konvencije Lige narodov v Zenevi, se vendar ni nikdar oficijelno izjavilo, da se je dežela umaknila iz Lige.

Namignilo se je, da se Argentina ni nikdar smatrala originalnim članom organizacije. Rekla je, da je le poslala delegacijo na prvi sestanek, da pomaga pri organiziranju Lige.

Te točke dosedaj še ni pojasnila argetinska vlada. Predsednik Yrigoyen je pred kratkim tekem nekega pogovora z zastopnikom nekega lokalnega nemškega lista izjavil, da ne more razpravljati o tem predmetu, dokler ne govori o tem z ministrom za zunanje zadeve, ki se je ravnokar vrnil iz Evrope.

Obduovalci zunanjega ministra, Puyredona, izjavljajo, da si je tekem svojega obiska v Evropi pridobil več ugleda kot katerikoli drugi argentinski diplomat, ki je sedaj šel v inozemstvo in da je s svojim nastopom pred konvencijo Lige narodov dosegel, da je postala Argentina močnejši faktor v mednarodnih zadevah ko t je bila kedaj poprej.

TURKE HOČEJO BOLJŠE POGOJE.

Carigrad, Turčija, 15. febr. — Abdul Medžid Efendi, domnevani turški prestolonaslednjik, je dal izraza svojemu upanju, da se bodo zavezniški delegati, ki se bodo sestali v Londonu, da se lotijo sedaj vprašanja Bližnjega iztoka, približali temu vprašanju v duhu sprave in kompromisa. Le s pomočjo takega stališča z njih strani bo mogoče ustanoviti mir na Bližnjem iztoku in mogoče je že celo prepoznano napraviti konec selovražnostim, če so sklenili turški nacionalisti kak dogovor s rusimi boljševiki. Namignilo je tudi, da zasleduje Turčija z zanimanjem

razvoj politike bodočega ameriškega predsednika glede Bližnjega iztoka.

— Konferenci, ki se bo sestala v Londonu, je treba predvsem razumna ter zmernosti, — je rekel.

— Če se bo konference sestala v takem duhu, bo mogoče rešiti turško vprašanje, a pri tem je treba pripomniti, da so Grki razdeljeni in da tudi Turki niso dini, čeprav je njih nesoglasje bolj navidezno kot pa resnično. Tudi glede zaveznikov samih je treba reči, da vse prej kot soglašajo glede številnih stvari.

Washington, D. C., 15. febr. — Danes je prišel predsednik Wilson prvič izza svoje bolezni v kabinetni urad ter se vdeležil kabinetno seje. Pri tej priliki je bil tudi fotografiran, najbrže zadnjič v spremstvu svojega kabineta.

Denarne pošiljave v Istro, na Goriško in Notranjsko.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljave italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir \$ 2.40
100 lir \$ 4.20
300 lir \$12.00
500 lir \$20.00
1000 lir \$39.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

ZANESLJIVO IN HITRO

oskrbuje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York

Rojaki, poslušajte se vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnem nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega zaklada.

Frank Sakser, predsednik.

Včeraj smo računali za pošiljave jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron \$2.35
400 kron \$3.10
500 kron \$3.85
1,000 kron \$ 7.50
5,000 kron \$37.25
10,000 kron \$74.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roka.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

GLAS NARODA

SLOVENIAN DAILY
 Edited and Published by
NEVILLO PUBLISHING COMPANY
 in corporation

FRANK BARBER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Please of Business of the Corporation and Address of Above Officials
 25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenila nedelj in praznikov.

Ena leto v celoti za Ameriko Ena leto v celoti za Evropo \$7.00
 Ena leto v celoti za Kanado Ena leto v celoti za celotno svetovno \$5.00
 Ena leto v celoti za celotno svetovno Ena leto v celoti za celotno svetovno \$3.00

GLAS NARODA
 (Type of the People)
 Single copy day except Sundays and Holidays
 Subscription yearly \$3.00

Advertisement on agreement

Special rates for advertising on our publication. Details will be supplied upon request. For advertising rates, send for our advertising rates card, which will be mailed to you upon request.

GLAS NARODA
 25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 5273

Lakota na Kitajskem.

M. Marsson, žurnalist in pisatelj, ki je obiskal vse dežele sveta, opisuje lakoto na Kitajskem na naslednji način:

Petindeset milijonov ljudi je direktno prizadetih in ena tretina teh strada dejanski ter bo podlegla še pred prihodom spomladi. Da razumemo položaj, moramo poznati razmere v severno-iztočnem delu te velike republike. Ta del obstaja iz petih provinc ter najbolj obljuden distrikt je itak močno obljuden kitajske republike. V normalnih časih živi v teh provincah 85.000.000 ljudi, ki predstavljajo več kot eno četrtno cellega prebivalstva Kitajske. Devetdeset odstotkov obstaja iz farmerjev, kojih glavni pridelek so pšenica, proso, koruza in fižol. To ozemlje je tako gosto naseljeno, da je v normalnih časih bogati pridelek komaj zadostoval za bomo prehranjevanje prebivalstva. Vsako pomanjšanje produktivnosti pomenja vsled tega veliko težkočo za okraj, kajti transportacijski sistem je vse preje kot zadovoljiv.

Ljudje v teh petih provincah so priprosti, frugalni in varčni. Ponavadi imajo po dve žetvi na leto. Leta 1966 je bila letina manj zadovoljiva in takrat se je pričela cela esija nesreč, ki so dovedle do sedanjega obzobja vrednega stanja. Še predno je bila jesenska letina pospravljena, je prišla povodenj, ki je uničila številna mesta in vasi ter povzročila škodo v znesku stotih milijonov dolarjev.

Kitajec je po svojem temperamentu stojik in farmerji so pričeli zopet postavljati nanovo svoje porušene domove. Nesreča pa jih je še vedno zasledovala in letine 1916 in 1917 so bile uničene, a leta 1919 so farmerji zopet posejali polja. Tako žetve tega kot naslednjega leta so se popojnoma izjalovile in prihod sedanje zime je našel skoro 85.000 ljudi brez živil ter pomočkov katerekoli vrste. Ono malo, kar je ostalo, je bilo kmalu porabljeno. Ko se je hotelo na stotine in stotine tisočev izseliti, so zadeli na mejah province na oborožene policijske kordone, ki jih niso pustili naprej, nakar so se morali vrniti v svoja zapuščena domovja.

Druga nesreča, ki so zadele človeštvo, se ne morejo primerjati z obsegom, katerega preti zavzeti sedanja nesreča. Svetovna vojna je zahtevala približno 17 milijonov in pol človeških življenj. Črna smrt v Angliji leta 1318 in naslednjega leta je zahtevala dva milijona žrtev, Lakota na Irskem leta 1849 je zahtevala nad milijon in pol žrtev. Lakota na Kitajskem leta 1878 s svojimi skoro desetimi milijoni žrtev se ne da primerjati s sedanjo nevarnostjo, kajti kot se je izračunalo, bo moralo poginiti 15.000.000 Kitajcev predno bo lakote ko nee ter se bodo vrtele normalne razmere. Vsled tega je to največja nesreča kar jih je kdaj zadela človeški rod.

Neki ameriški misijonar se je peljal s kolesom skozi enega najbolj opustošenih delov Santung province, ko ga je ustavil neobičajen prizor. Med vejami nekega visokega drevesa je zapazil neko žensko, staro nekako štirideset let. To ni samoposelbi nič izvanrednega. Tedaj pa je zapazil, da nabira listje za sebe in svojega petletnega sinčka, ki se je igral v prahu na cesti. Njena prva skrb je veljala otroku, kajti že mu je vrgla dol par napol posušenih listov. Ta ženska je s svojim otrokom predstavljala edina preživela družine petnajstih, kajti vsi drugi so pomrli od lakote.

Ničesar neobičajnega ni videti cele družine, kako gredo naprej po prašni cesti, brez cilja. Če bi človek šel za tako skupino, bi videl, kako bo po preteku par dni omagal ter umrl zadnji član. Takih slučajev se lahko navede na tisoče in tisoče.

Povprečna kitajska družina obstaja iz petnajstih do dvajsetih članov. Če proda farmer vsled potrebe svoje zemljišče, ni mogoče več obdržati skupaj družine, kajti na Kitajskem je zemlja edina posest, ki gre iz roke ene generacije v one druge.

Kitajska samo stori vse, kar je v njeni moči, da olpomore položaju in številni bogati kitajski trgovci so darovali že milijone in milijone za pomočni sklad. Kitajska sama pa ni v stani rešiti prebivalstva provinca, v katerih vlada lakota in taeba je pomoči iz inozemstva, predvsem iz Združenih držav.

Napovedana avtonomija Indije.

V Indiji, kjer zelo vre, je vojvoda Connaughtski, ki je od kralja odposlan, da predseduje prvi šesti zakonodavnega sveta, izjavil: "Indija je v preteklosti trpela od verskih bojev; trpela je vsled razlik, ki so se postavile med različnimi socialnimi stanovi. Zdaj se vsi veliki gibanje, za ustavno svobosćine, ki naj deželo povedejo po poti vseobčega človeškega napredka. Brezpozojna potreba je, da se Indija začne vladati sama. Zato otvarjam prvo sejo zakonodavnega sveta". To je menda prvi prestolni govor v Indiji.

Angleška vlada je imenovala za vicekralja v Indiji, torda Reading, ki je mož širokega uma. Že to, da se je prvič v zgodovini na to visokopolitično mesto imenoval uradni iz višje politične uprave, kaže, da položaj v Indiji zahteva izrednih mer. Protiangliško gibanje se je v zvezi z dogodki v Afganistanu, kjer je ruska boljše-viška propaganda podpihivala pleniensko sovraštvo proti Angležem, začelo v Indiji v Amritsoru, kjer je bilo nekaj Angležev od držali ubitih. Angleški polkovnik Dyed ni potlačil samo teh nemirov, marveč uvel preki sod po celem Pandžabu, kar je razburjenje le povečalo. Polkovnika, so vpokojili, njegovo postopanje pa je angleška vlada v parlamentu službeno obsodila. Zdaj pa je nedavno zbornica lordov za Dyerja manifestirala, kar je Indijce vnovič razkačilo.

Mohamedanci, ki so užaljeni vsled ponižanja carigrskega kalifata, se zdaj prvič v zgodovini družijo z Indijci, dasi je tudi defen-zen. Saj je masa ljudstva na izrečno nizki kulturni stopnji, versko sovraštvo je globoko, kást je nebroj, inteligentov pa nezmatna pećica. Gibanje vodi med Indijci Ghandi. Med Indijci struja, ki teži za avtonomijo, in struja, ki se hoće od Britanije popolnoma lo-

čiti. Anglija je zdaj uvedla zakonodavne svete, ki naj deželo polagoma dovedejo do take široke samouprave, kakor jo imajo "dominioni" Kanada in Avstralija. Vprašanje je, če je indsko ljudstvo za to dozorelo, nad ruzi strani pa velikega dela ne bi zadovoljilo nič drugega kakor popolna neodvisnost, naj se že potem Indija vlada kakor ve.

Mngi menijo, da so zakonodavni sveti nezadostni in zahtevajo takojšnje avtonomije; ti so se najbolj lojalni in razumni. Sklenili so, da bodo zahtevali samoupravo (svaraj); če se jim ne da, hoćejo bojkotirati angleško upravo, šole, blago in same Angleže, h katerim se ne bodo več najemali v službo (svadensi); nedavno na kongresu v Nagpuru pa so šli že tako daleč, da so predlagali nevplačevanje davkov.

Teško je reći, bodo li Indci uspeli ali ne. Anglija je zelo previdna in računna na faktično nesposobnost indskih plemen za dejansko samovlado, a enkrat jih hoće kolikortoliko zadovoljiti. Šlo bo pa trdo in lord Reading ima pred seboj najtežavnejšo nalogo, kar si jih je mogoče misliti.

Dopisi

Conemaugh, Pa.

To mestece ni prav prijazno radi večnega dima tukajšnjih tovarnen. No, pa kaj zato, človek se vsenu privadi tako, da nazadnje mu je najljubše bivališče, kot ptičje gnezdece.

Kar se pa tiče dela, je bolj slabo. Premogorjci obratujejo po dva ali tri dni na teden. Ravno tako je s tovarnami. Ne svetujem nikomur sem za delom. Pečamo se z različni reči, eni s tem, drugi z drugim, tako da preženemo dolgost pustega časa ter pridobimo to, kar zahteva naše telo, namreč razvedrila. Ne umestno bi bilo naštevati podporna društva, kajti umestno je, da brez teh ni smo, ker to je ena najbolj važnih in poglavitnih reči za nas, delavce. Tudi dramatično društvo se večkrat izkaže kot izobrazitelj našega slovenskega naraščaja. Čast in ponos mu! Bavno tako pevsko društvo "Bled". Moram reći, da si lahko štejem v čast in ponos, da imamo v naši sredini pevski zbor, ki nam lahko ob vsaki priliki zapoje slovenske pesmi, ki so nam najbolj ljube.

Imamo pa tudi nekaj v naši sredini, kar je zelo težavno za vzdrževati, namreč godbo na pihalu. Godba je še mlada, raditega nam je še težje, ker ni popolnosti bodisi v tem ali onem oziru. Kot taki poiščemo raznovrstna sredstva, kar si mislimo, da je v korist godbi. Eno prvih teh sredstev je Slovensko-Amerikanski Koledar. Ta nam pove ime vsakega rojaka in tudi moram reći, da se večkrat najdemo ob mizah, napolnjenih z raznovrstnimi jedili in... Nazadnje pa še prispevek h godbi. Gotovo ženov tudi ne prezremo. Oni so tudi dobro sredstvo. Glavno sredstvo so nam pa podporni člani. Oni so najbolj prijatelji godbe. Ne ozirajo se na to ali ono, plačajo svoje obljubljene prispevke. Njih želja je, da pokažemo narodom, da smo tudi mi Slovenci zmoini nekaj takega, kar ni vsaki. Raditega se trudimo in smo željni žrtvovati vse, kar je v naši moči. Naše želje se strinjajo z vašimi, namreč do najboljšega uspeha. Kot dokaz nam priče veselica, ki smo jo priredili dne 5. februarja v Conemaugh. Kljub slabemu vremenu se je veselica jako dobro obnesla. Na ta večer je bila tudi izžrebana številka za zlato uro. Prva dvignjena številka je bila veljavna in piva je bila 7373, ki jo je imela oziroma kupila gđ. Marija Berzonsky. Zabave je bilo v obilju in tudi drugih reči ni manjkalo. Tako upam, da ni bilo človeka, ki bi mu ni bilo po volji. Poročevalce.

Elizabeth, Pa.

Iz tega kraja se nisem videl dopisa. Pa saj tudi ni čudo, ker sva samo dva Slovenci. Z delom je kot povsod drugod v premogorjih. Dela se po 3-4 dni v tednu. Zasluzek je pa odvisev od delavca. Če bolj trdo delaj več zaslužiš. Za delo dobiti je tukaj prav slabo, ker boss vsako jutro stoji pred rovom ter odvme prosičim: "No work, boys!"

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice širom Amerike. Naročnik.

Birchton, W. Va.

Delavske razmere so precej slabe, delamo namreč v premogorju. Dela se samo 3 dni na teden, pa kakor se sliši, še 3 dni ne bomo delali. Tudi drugi rovi tukaj na okoli slabo obratujejo, nekateri še celo nič, ker so zaprti za nedolocene čas. Zatorej ne svetujem nikomur hoditi sem za delom. Mogoče jo še mi v kratkem čas tukaj odkurimo.

Peter Zgaga

KONTRA ZGAGI.

Ej ti Zgaga, kaj te peče,
 Ako Tone zopet vleče
 Po dolini ploh!
 Tudi ti si ploh vlečil
 Prej ko si se v jarem stlačil,
 Če imaš ga sploh!

Prav nikomur se ne smili
 Star pečlar, čeprav je v sili,
 Jemlje ga hudič.
 Vsaka cvetka ga naláže,
 Vsak možak mu osle kaže,
 Češ, saj je zanič!

Ampak "snajt" nam ne pojide,
 Tudi naša zvezda pride
 Enkrat na nebo.
 Bodo nam še ptičke pele,
 Sladke rožice duhtele:
 Kar še ni, pa bo!

Tone Terbovčev.

Neka osemletna deklica v Waukeganu, Ill., je imela čudno bolezen. Osem dni je neprestano govorila.

Zavidam onega, ki je bo dobitl za ženo.

Svet je zrel za razorozeije, — pravi general Pershing.

Seveda je zrel, samo pripravljen ni.

Prijatelj mi je pripovedoval naslednjo zgodbo:

— V naši kompaniji je bil tud Slovenec iz Clevelanda. Naenkrat je pa ta nesrečnež znorel. Neko posebno piko je imel na papir. Kjerkoli je videl košček papirja, ga je pobral, pogledal in odkimal z glavo rekoč: — To ni.

Če mu je dal častnik kako pismo z doma, je pogledal, odkimal "To ni" ter vrgel proč.

Poveljnik mu je dal listek z naročilom, naj gre k stotnijskemu zdravniku. Listek je pogledal, raztrgal ter rekel: To ni.

Vsi vojaški zdravniki v kempu so se bavili s tem značilnim slučajem blaznosti.

Nekoč so ga s pismom poslali k slavemu specialistu. Pismu je pogledal, odkimal ter rekel: To ni — in vrgel v stran.

Kaj hoćemo s tem ubogim norcem? — so si mislili vojaški gospodje.

Zadeva je prišla pred zorno poveljstvo in pred zdravniški svet in po dolgem ugibanju je bilo določeno, naj se fanta odpusti iz vojaške službe.

Sama sva bila, ko mu je prišel po pošti dotični odlok. Prijazno se mi je nasmehnil, mi pomolil pod nos odpustilne listine ter rekel: To pa je.

Marsikatera noga, ki je na plešišču izvanredno gibčna, omaga na lestvici napredka.

Zadnji čas se širi po deželi čudna bolezen. Človek naenkrat zaspi in spi cele dneve in tedne.

Tudi v našem bloku je bil tak slučaj. Možak se je pa takoj prebudil in izbrihal, ko mu je zdravnik predložil svoj račun.

Dandanašnji je saloner voljan — samo pivo je slabo.

JUGOSLAVIJI

Žal mi je zemlje, domovine moje, od narave z vsemi bogastvi obdana;

žal mi je domovine moje, zemlje, ki je ustvarjena tako, da bi morala biti prva med prvimi;

žal mi je, ker žive v nji bratje po krvi, ki pa niso bratje po srcu;

žal mi je, ker bo propadla samo in ediko zastrantega, ker hoće biti brat gospodar, ne pa brat svojemu bratu.

otrok. Pogreb se je vršil 8. febr. ob 11. dopoldne na katoliškem pokopališču v Frontenacu. Frank Leskovic.

Denver, Colo.

Čudno se mi vidi, da se iz Denverja tako malo sliši v javnosti. Ne vem, kaj je vzrok. Dasiravno mnogo Slovencev tukaj stanuje, pa se vsi takorekoč nič ne brigajo za javnost.

Imamo žalostne in vesele novice. Ravno danes, 7. febr., ko te vrstice pišem, smo spravili k večnemu počitku gospo Franciško Baudek, staro 47 let. Doma je

Jugoslovanska Katol. Jednota
 Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
 Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neplaćanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
 MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
 MOHOR MLADIĆ, 2003 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICH, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravevalni odbor:
 VALENTIN PIRC, 319 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
 PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARIC, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljavo naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnica sprejevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristanek. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglašitajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8. člani ali članicami.

Luka Svetec umrl.

Pionir slovenskih politikov je umrl v Litiji v starosti 95 let.

21. januarja zjutraj ob 2. uri je umrl v Litiji nestor v vrstah slovenskih politikov, pisatelj in narodnih delavcev, notar Luka Svetec. Dosegel je izredno starost 95 let. Luka Svetec zavzeva v zgodovini nacionalnih borb našega naroda častno mesto. V družbi pokojnih slovenskih rodoljubov dr. Janca Bleiweis, dr. Vošnjaka, Božidarja Rajčiča, dr. Tomana in drugih je v politiki, literaturi in v narodnoobrambenem delovanju pripravljaval v našem narodu čisto narodnega osvobodjenja in vstajanja, ki jo je sam tudi doživel. Tudi za slovensko slovnost si je stekel pomembne zasluge. Kot pesnik in pisatelj je pisal lepo slovensčino, zavzemal se je za enoten pismen jezik in za gajice, ki je prodirala leta 1848 v Bleiweisovih "Novicah". Luka Svetec se je rodil 8. oktobra leta 1826 v Podgorju pri Kamniku. Leta 1853 je dovršil na Dunaju pravoslovne študije. V Litiji je živel kot notar od leta 1872 do svoje smrti. Od leta 1863 do 1895 je bil deželni, leta 1867 in 1871 tudi državni poslanec. Družbi sv. Cirila in Metoda je bil dalje časa skoro do zadnjega podpredsednik Slava njegovemu spominu!

Kemija, vojna in zločin.

Tudi zločinci so se privadili marsičem v vojni, kar sedaj izrabljajo v svoje namene. Tako so nekateri tatovi, ki so se naučili na bojnem polju uporabljati otrovne pline, napadli s plini veliko posestvo Comtoix v Masy na Francoskem in so tam pokradli, kar so mogli. Tudi zločinci tako napredujejo.

Poštna zanimivost.

"Beogradski dnevnik" piše: Dunajska pošta je pred par dnevi prejela za vročitve pismo z naslovom: Za g. Ludvika Beethovna, profesorja na konservatoriju, Dunaj IX., Črna Španca ulica 13. Raznašalec je bil, ko je pogledal na naslov zelo začaran, toda ker je bil nekoliko izobražen, je vrnil pismo na pošto z naslednjo lastnoročno opazko: Naslovljenec je sedaj nepoznan, toda pred 93 leti je stanoval v isti hiši Ludovik Beethoven, ki je umrl leta 1827. Glede tega pisma sta možni dve čimljenici: Ali je bilo to pismo predano na pošto pred erim stoletjem, ko pe še živel slavni komponist, in je šele sedaj dospelo, da se izroči naslovljencu (to bi bilo prvi nas mogoče), ali pa je živ nesrečnež, ki misli, da še živi Beethoven in mu je pisal pismo.

Papir iz morske trave.

Neki angleški listi so pisali, da se je prišlo na misel da bi se mogel papir napraviti iz morske trave. Izdelovanje bi bilo enostavno, cene papirja, ki so sedaj tako ogromne, pa bi znatno padle. Lepa je ta angleška misel, ali nam se zdi, da papirja ne bo dala,

Nekaj o predpotopnem ali duplinskem človeku.

Piše Rudolf M. Binder, profesor sociologije na newyorškem vseučilišču.

(Nadaljevanje.)

Vsled spolne izbire so bile počasi izbrane slabše ženske. Bile so pod kontrolo ter izgubile precejšen del njih prejšnje telesne zmognosti, da skrbe same zase.

Ženska ni bila vsled tega še nadalje v stanu varovati samo sebe kot v časih duplinskega moža. Par sledov, te prvotne in nižje oblike mnogoženstva najdemo še danes med gotovimi afriškimi plemeni, kjer vzame možki po več žensk v namenu, da živi od njih dela ter jih drži v stanju dejanskega suženjstva v namenu, da ga vzdržuje. V takem slučaju bo prva ženska, katero bo vzel, zahtevala, da se poroči z drugo in druga bo zahtevala tretjo, da se na ta način olajše breme vzdrževanja.

Stanje take vrste ne pomenja le dejanskega suženjstva, temveč tako veliko ponižanje za žensko kot ga je le mogoče najti.

Mi smo seveda vedno radi pripravljani kritizirati te razmere vsled našega bolj napredovanega civilizatoričnega in ekonomskega stanja. V tem oziru smo pogosto preostri kritiki svojih pradedov ali celo nekaterih naših sodobnikov.

Časi so bili hudi, tako za možke kot za ženske in njih duševne sile so bile na kaj nizki stopnji. Vsak problem, ki se je pojavil, se je rešilo na najbolj enostaven način potom udarcev ali kake druge direktne akcije. Kar imenujemo mi zakon, je bila seveda v onih časih nepoznana stvar in to iz enostavnega vzroka, ker je ta naprava veliko poznejšega izvora.

Zakon zahteva sorazmerno dobro ustanovljeno družbo, v kateri se priznava lastnino in mogoče je bila ena prvih oblik lastnine ženska.

To nas spravlja v stanje družbe, v kateri je izgubila ženska svojo prvotno moč in neodvisnost. V tej družbi se je smatralo žensko za živinco, katerega se lahko gospodar iznebi po svoji volji. Nikdo ne ve, kako dolgo je trajala ta doba, čeprav imamo nekaj ideje o okrutostih, katere je morala pretrpeti ženska tekom tega sorazmerno dolgega režima. Iz neodvisnega bitja, ki je skrbelo samo zase, je postala blago, katero se je razpečevalo in ki si ni moglo pomagati. Prav nobenega pojma nimamo, koliko so ženske trpele in mogoče je celo dobro za nas, da ne poznamo natančno obsega infamij, katere je morala pretrpeti. Dobro je, da tega ne vedo naše emancipirane ženske, ki so povsem naravno naginjene k temu, da dolže možke vseh vrst krivice. Njih besnost bi se le še povečala, če bi natančno vedele, kaj so morale pretrpeti njih prednice.

Z zakonom vred je tudi prišla neke vrste razporeka ali ločitve zakona, kajti zakon je vključeval socialno priznanje vezi, obstoječe med gotovim možkim in gotovo žensko in to je tudi pomenjalo, da je bilo treba dati neke vrste socialno priznanje za njih ločitev. Oblike in vzroki ločitve zakona so bili tako raznolični v poteku časov, da se jih ne moremo lotiti tukaj. Zadostuje naj reči, da so bile ločitve vedno zelo pogosto, dokler se ni v evropski družbi postavila proti temu krščanska cerkev.

Prepoved ločitve ali razporeke seveda ni olajšala trpljenja onih, ki so bili nesrečno poročeni in nikdo ne more reči, koliko nesrečno poročnih možkih in žensk se je trajalo v brezplodnem poskusu, da izgledajo srečni ali da vsaj potrpežljivo nosijo naloženo jim breme.

Z napredovanjem civilizacije se je pojavil tudi nov čut sreče. Ljudje so vedno bolj opuščali misel, da je vzrok njih trpljenja kaka božanska sila ali neizprosna usoda. Spoznali so, da so človeški vzroki temelj vseh njih trpljenj. Vsled boljšega razvoja možganov in eelega živčnega sistema pod vplivom boljše kakovosti in večje množine hrane, so postali ljudje tudi bolj občutljivi za gotove oblike trpljenja. Preje je bilo trpljenje v glavnem telesno in duplinski človek je komaj poznal kako drugo obliko. Telesne oblike trpljenja so postale bolj številne vsled večje občutljivosti našega živčnega sistema. Poleg tega pa imamo tudi psihološke oblike, ki so se povečale tako glede obsega kot glede intenzivnosti z napredovanjem civilizacije. Vspricho številnih nesrečnih zakonov, ki se še vedno dogajajo, so proizvedle te izpremenjene razmere večjo množino trpljenja kot je bila mogoča v časih duplinskega človeka. Kaj naj se stori s temi ljudmi?

Ločitve je očitno edini odpomeček. To pa je bilo zanikano ljudem pred nastopom modernega časa. Skozi 1500 let je bila Cerkev proti vsaki ločitvi ter je dobro znano, da katoliška cerkev še danes ne dovoljuje oficijelno razporek, čeprav postaja razveljavljene vedno bolj pogosto. To stališče od strani cerkve je posledica naziranja, da je zakon sakrament, ne pa civilni kontrakt, čeprav se je zakon pred nastopom krščanstva in tudi pozneje smatralo bolj za civilni kontrakt kot pa za sakrament.

Če pregledamo zgodovino razporek, najdemo, da se je smatralo družino za civilno napravo. Za to jo smatra tudi država, ki je prišla do spoznanja, da je tako za družbo kot za otroke boljše, če se ločita dva človeka, ki se ne razumeta in ne spadata skupaj.

Med neciviliziranimi narodi je najti veliko mero poštenosti, pravičnosti in doslednosti. V slučaju ločitve se je pustilo smove očetu, hčere pa materi, — kot naprimer pri naših Natchez Indijanceh. V drugih slučajih se je pustilo otroku v nežni starosti materi, dočim je starejši dobil oče. Še v nadaljnjih slučajih, v katerih se je smatralo otroke za breme, jih je moral vzeti oni del, ki je bil kriv in kjer se jih je smatralo za blagoslov, so pripisali nedolžni stranki.

V splošnem govornje se ni ločitve ali razporeke oficijelno oteževalo, če se je zakon izkazal kot izjalovljenje. V praktičnem življenju pa niso bile ločitve tako pogoste kot bi človek pričakoval, kajti običaji in navade so imele za posledico, da so se ljudje obotavljali sklepati nove zveze. To je bil naprimer slučaj pri starih Hebrejcih ali Židih, kjer je bila ločitve zakona oficijelno zelo lahka, a v praktičnem življenju zelo redka stvar. Krščanska cerkev pa je bila pogovna v svoje ekstremno stališče vsled reakcije proti pogostim ločitvam ali razporekam v poznejšem rimskem cesarstvu. Ženske v Rimu v zadnjih stoletjih so "računale svojo starost po številu mož, s katerimi so bile poročene, ne pa po konzulih." To odgovarja popolnoma našemu modernemu amerišskemu vprašanju: — Kolikokrat se je že ločila? — kadar govorimo o kaki znani igralki.

Ko je pozneje cerkev pridobila na moči tako v privatnem življenju ljudi kot v državnih zadevah, so postale ločitve zelo redke in posledica tega je bila, da so trpeli povsem nedolžni ljudje. Mož je bil lahko še tako zloben in še tako bolan, žena je morala še nadalje živeti od njegovi strani. Šele v najnovejšem času se je dovolilo razporeke.

Teom francoske revolucije se je ločitve zakonov sekulariziralo in ta navada se je počasi razširila po celi Evropi. Tendence je obstajala v tem, da se sekularizira tako zakon kot razporeka in da se pravi zakone, tikažoke se ločitve, bolj enakomernim, vsaj v Evropi. Nemčija je naprimer leta 1900 odpravila vse tozadevne zakone posameznih držav ter uveljavila zvezni zakon, tikažoke se zakona in raz-

poroke. Celo Anglija je v zadnjem času omilila strogo postav, tikažoke se razporeke.

Naša dežela je bila vedno bolj popustljiva v svojem stališču napram ločitvi ali razporeki. Zvezna ustava je dala posameznim državam popolno kontrolo nad zakonom in ločitvijo. Posledica tega je bila, da smo imeli leta 1907, vključno Havajsko otočje in Portorico, nič manj kot 51 različnih zakonov glede razporek ali ločitve, — kojih neharmonične in nasprotujoče si določbe so škandal za vse trezno in pravilno misleče ljudi.

Treba je omeniti le par nasprotujočih si določb teh postav, da se spozna nevdržljivost tega položaja. Južna Carolina je dovoljevala ločitve zakona le od leta 1872 do 1878 in nikdar poprej ali pozneje. V 51 državah in teritorijih je dovoljena polna ločitve. V enoin dvajsetih je dovoljena tudi ločitve od "mize in postelje". Postavni vzroki za ločitve varirajo od enega v državi New York do štirinajstih v državi New Hampshire. Dvainštirideset držav je priznalo pisanjevanje kot zadosten vzrok za ločitve. Ta vzrok bi moral sedaj popolnoma izgubiti vsako veljavo vsled uveljavljenja narodne prohibicije. 21 držav priznava nepreskrbljanje žene in družine kot zadosten vzrok za ločitve zakonskih vezi. V treh državah je potepuštvost zadosten vzrok za ločitve zakona. Tako gre naprej in naprej, nekončno in brez vsake medsebojne zveze.

(Konec sledi.)

Njena pisma.

Franc. spisal Paul Ginisty.

Pierre Virieu, zgodovinar, se je dotični dan zaprl v svojo knjižnico. Dal je povelje, da se ne sme pustiti k njemu nikogar. Kljub temu pa je stopil njegov službenik v sobo z odločnim smehljajem ter objavil ime enega onih nepriča kovanih obiskovalcev, katerih ni mogoče zavrniti.

— To je madama Šarlota.

— No.

— Gospod, saj razumete, da nisem mogel odreči.

— Dobro. — je rekel Pierre Virieu, nekoliko razdražen vspricho prostosti, katero si je dovolil njegov službenik, ki je že dolgo časa poznal vse skrivnosti svojega gospodarja.

Vstal je, da sprejme obiskovalko.

Šarlota Lantier! Spomini, katere je vzbujalo njeno ime, so bili zelo očarljivi. Bila je visokega pokolenja, a zelo originalna ter prava ženska. Njegovo prijateljstvo do nje je bilo brez spopadov, dasiravno je primanjlova resnične strasti. Za njega je bila ta ženska le prijeten spomin.

Razdor med obema je prišel skozi samosebi. Šarlota ni videl več kot eno leto. Čul je o njej le indirektno v slučajnih pogovorih z ljudmi, ki so govorili o njenem talentu kot slikarica in čudni odkritostnosti njene vizije. Skoro je bil pozabljen nanjo, čeprav je bila videti tako pozabljivost skoro nemogoča.

Šarlota Lantier je bila v resnici ginjena. Opaziti je bilo rdečkasto pego na njenem bledem licu.

— Presenečeni ste, videti me, kaj ne? — je rekla.

— Sedite, prosim. Očaran bi bil, da bi bil primerna beseda.

— Ah, Pierre, vi pravite to brez vsakega prepričanja.

— Kako se čustva izpreminjajo! Manj je naša napaka kot ona naše narave, da si ne želimo stvariti, ki so trajne. Kljub temu pa sva ljubila drug drugega.

— To je zame svet spomin, Šarlota.

Nastal je kratek molk. Oba sta bila nekoliko v zadregi. Končno pa je ona zbrala vse svoje sile ter rekla:

— Čudno je, da prihajam sem, da izrečem besedo, ki bo napravila definitivno konec našemu majhnemu romanu. Kar se tiče mene, je stvar odločena. Mogoče ste že čuli, da se bom poročila?

— Tako?

— Da. Ali je ljubezen ali le prijateljstvo, katero čutim do moža, ki bo moj mož? V vsakem slučaju polagam zaupno svoje življenje v njegove roke. On ni iz našega sveta. Njegovo ime bi ničesar ne pomenilo za vas. Prišla sem, da se poslovim od vas.

Ona se je ozrla po sobi naokrog po mizi, na kateri je bilo polno knjig ter po stenah, okrašenih s slikami.

— Nobena stvar se ni izpremenila tukaj. Le jaz in vi sva različna od takrat.

Njene oči so obtičale na majhni pisalni mizi, trdno zaklenjeni. Rekla, — ne vem, zakaj, a boljše je biti na varni strani. Ali ste obdržali pisma, katera sem vam pisala?

— Da, — je odvrnil Pierre Virieu, po trenutku obotavljanja, kajti v resnici je bil njegov duh daleč od cele zadeve.

— Dobro. Potem mi jih vrnite.

Pierre Virieu je vzel iz žepa majhen ključek ter odprl pisalno mizico. Iskal je v nekem predalu, polnem pisem in različnih papirjev. Naenkrat pa se je obrnil proti Šarloti ter rekel proste:

— Gotovo ne mislite resno, če pravite, da hočete ta pisma nazaj. To bi bilo malo okrutno. To je vse, kar mi je ostalo od vas.

— Pisma spadajo vendar v zakopano preteklost.

— Vi zahtevate od mene veliko žrtev.

Hvala vam, Pierre, za vašo galantnost, a mislim, da nekoliko pretiravate.

Iztegnila je svojo roko.

— Pojdite, dajte mi jih nazaj, ona uboga pisma, ki nimajo sedaj za vas nobenega pomena.

Pierre je iskal po predalu ter skrbel za to, da ni natančno videl, kaj dela. Bil je razdražen in to se mu je poznalo na licu.

— No? — je vprašala ona.

Zaprj je pisalno mizico ter sedel poleg nje.

— Ne, prijateljica moja. Pustite mi, da imam, kar ste mi pisala. Prihranite mi bolest, o kateri nisem še trenutek preje stulil. V tem trenutku ločitve občutim šele, kako tesno so bile vezi, ki so me združevale z vami. Pustite mi ta pisma za par dni, vsaj za par dni. Jutri, — obljubljam vam, vam jih bom poslal.

— To je vendar otročje.

— Mogoče je res. Ne smel bi vas žaliti. A ...

Šarlota je bila presenečena. — Vspricho mirnega tona, ki je značilil pogovor med obema iz pričrteka, je bila presenečena od trdne opozicije, katero je kazal sedaj.

— To so jasne besede, Šarlota. Bojim se, da kažejo neke vrste animoznost.

— Moj Bog, jezen postaja, — si je mislila Šarlota.

Nastal je trenutek nemira, — nemira one vrste, ki prihaja pred konfliktom. Šarlota se je pripravila na to in guba se je pokazala na njenem čelu.

Pri tem se je ozrla tako odločno v Pierreja, da je sedelji zopet odprl pisalno mizico ter pričel iskati med papirji.

— Ali mi jih hočete dati? — je rekla odločno.

— Ne, — je odvrnil Pierre z vsemi znaki največje odločnosti.

— To je naravnost nezaslišano.

— Vzemimo, da je.

— In prišla sem vas obiskat v tako prijateljskem ra oloženju.

Pierre ni ničesar odgovoril. — Bil je nervozen ter nezadovoljen s samim seboj, kljub opoziciji, katero je kazal.

— Zadnjkrat vas vprašam, ali mi hočete dati ona pisma?

— Zadnjkrat vam rečem: Ne!

— Dobro, gospod. Ker niste vi več oni galantni človek, katerega sem pričakovala videti v vas, se bom poslužila drugih korakov.

— Kot se vam zdi primerno.

— Vse bom povedala človeku, s katerim se hočem poročiti. On bo vedel, kako prisiliti vas, da mi jih vrnete.

— Naj bo tako.

Šarlota se je stresla od jeze, nato je vstala ter pričela hoditi sem in tja. V njenih očeh se je zablestelo kot nekaka osvetoželjnost. Pohitela je proti vratom.

— O, Pierre, Pierre! — je vzkliknila očitažoke, ko je izgnila skozji vrata.

Pierre Virieu se je ozrl za njo z neke vrste omamjenostjo.

— Kakšno neumnost sem napravil, — je rekel. — Njena pisma njena pisma! Nisem ji mogel povedati resnice. Vrag naj me vzame, če vem, kaj sem storil z njimi in kje jih imam.

BOJAKI, NARODU SE NA "GLAS NARODA", NEVBOJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Zemlja.

Piše Ivan Mirmolja.

V našem kmetijskem klubu v Beogradu se izdeluje načrt za izvedbo agrarne reforme. V tem načrtu se zahteva, da se zemljiščno vprašanje čim preje uredi, da se zadovolji potrebi po zemlji onih, ki hočejo sami s svojimi družinami obdelovati zemljo.

Sicer se je lakota po zemlji precej je polegla; in resnega zanimanja za obdelovanje zemlje ni bilo niti od početka. Velik del vsega kričanja po zemlji je izviral v mnogem iz splošnega pomanjkanja živil, deloma pa tudi iz zavisti, češ, ti si bogat, ti si posestnik, tudi jaz hočem biti posestnik in bogat.

Urejena kmetija je težavna stvar, ki zahteva resno in naporno delo vseh članov družine in ne kakor je pri drugih stanovih, ko vzdržuje družino le po en član. Treba pa je tudi pridno proučevati razmere, treba je poznati vsako delo in treba je delati. Zavist ne pomaga.

Jugostavija ima mnogo dobre zemlje in zeleti je le, da se zabudi v narodu večje zanimanje do zemlje, pa tudi ljubezen do obdelovanja zemlje. Ako hočemo dvigniti in utrditi državo, tedaj je ljubezen do obdelovanja zemlje življenska potreba jugoslovanskega naroda.

Pred vojno se je žal po vsem svetu silno zanemarjalo vzbujanje zanimanja za zemljo. Šele tedaj, ko je bilo že prepozno, ko je kmetstvo ljudstvo trumoma bežalo iz dežele, so se spomnili državniki, da je treba dvigniti življenje na deželi, da je treba gojiti ljubezen do poljedelstva.

Značilne besede je dejal angleški državnik in učenjak Gladstone na mednarodnem kmetijskem kongresu na Dunaju. Rekel je: "Angleži smo bili prvi, ki smo dali pohujšanje drugim državam. Stremili smo le za trgovino in industrijo, popolnoma smo pa pozabili, da živi plod zemlje vse in da zemlja vzdržuje vse. Zato bodi geslo tega kongresa: Nazaj k grudi!"

Deset let pred vojno je govoril Gladstone te besede in šele vojna s svojim pomanjkanjem je prisilila ljudi k večjemu obdelovanju zemlje. Ali ljubezni za obdelovanje zemlje ni dala. Na drugi strani pa je uničila mnogo ljudi, da je sedaj pomanjkanje delavnih sil na deželi še večje kot pred vojno.

Kaj pa v mestih? Ljubljana je štela pred vojno 45.000 ljudi, danes nad 85.000, Zagreb je narastel od 100.000 na preko 150.000 in enako je v Beogradu. To je dokaz, da se ljudstvo ogiba težkemu kmetiskemu delu in da hoče živeti nalahko brez resnega dela.

Ker se pa brez dela ne dá živeti, nastaja draginja, vsled te revščina in pomanjkanje.

Vse to rodi nezadovoljnost. Nezadovoljne mase se družijo in organizirajo v komunizem, ki zopet išče rešitev v razsulu vse družbe, v krvavi revoluciji.

Zdrav razum vseh onih, ki se nismo izgubili veselja do obdelovanja zemlje, se mora odločno upreti takemu načinu reševanja družbe. Proti elementom, ki hočejo brez dela živeti na račun onih, ki delajo, je potreben odločen odpor. Rešitev iz sedanjega položaja je v delu in zato mora biti prva skrb države, da šteti selo, da se zagigura kmetijstvu neoviran razvoj, da se pritegne masa zopet k zemlji in da isto ljubi.

Zato proč s spekulanti, ki nočejo rešitve agrarne reforme, proč z ljudmi, ki hočejo z agrarno reformo zavarovat svoje zasebne kapitalistične interese, pa tudi strankarske koristi.

Naše zahteve glede ureditve zemlje so:

1. Vsa veleposestva naj zaseže država.

2. Odškodnina se izplača samo onim veleposestnikom, ki dokažejo, da so si jih pridobili na pravičen način in ki so delali na njih.

3. Država razdeli posestva proti nizkim odplačevanjem za dobo najmanj 20 let.

4. Posestva malih in srednjih kmetij naj ostanejo nedotaknjena.

5. Za odvzeto kmetijsko prebivalstvo posameznih pokrajin naj se uredi naselbine v onih krajih, kjer preostaja zemlja.

Z delom je pričeti takoj. Pripravi se naj vse, da se morejo oni,

ki želé postati neodvisni in lastni kmetovalci, naseliti drugje. Posebno za Slovenijo je to važno.

Kmetijski delavci, kmetje, dekle in drugi mali posestniki silijo le v mesta, v tovarne, k železnici in v Ameriko. Iz teh ljudi postajajo najhujši janičarji kmetске misli, ki pomnožujejo boljševidem, ker želé masševalen preobrat.

Z ureditvijo zemlje pa se vzame tem nezadovoljnejšem orožju. Ako še nadalje rujejo proti državi, ako se nočejo poslužiti zemlje, tedaj je dokazano, da jim ni za resno delo, temveč le za zabavljanje in lahko življenje, da so splošno škodljivi.

Za to vrsto ljudi pa bomo združeni kmetje vse Jugoslavije tudi našli učinkujoča zdravila. Brez dela ni jela in kdor ne dela, naj tudi ne je!

Izgube francoske vojske v svetovni vojni.

Po nekem poročilu je izgubila francoska vojska med svetovno vojno 1.122.000 mrtvih in 260.000 pogrešancev, kar znaša 16 odstotkov mobiliziranega vojaštva.

Rad bi izvedel za JOHN CESARJA; njegovo pravo ime je MOHORIC in je doma iz vasi Ubel-skem pri Postojni na Notranjskem Bil je pri meni na hrani, potem pa je bival v Franklinville, N. J., R. F. D. 1, odkoder sem dobil od njega zadnje pismo 19. junija 1920. Prosim enjnjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga sporoči, ali naj se mi pa sam oglasi, on že ve, zakaj. — Frank Petermel, 1315 E. 49. St., Cleveland, Ohio. (15-18-2)

NAZANILLO.

Tužnim srecam naznanjam sodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da so nam umrli oče.

JANEZ AMBROŽIČ

v Sušjah št. 14 pri Ribnici, podomače Suštarjev. Bolehai so skozi dve leti na olezni mrtvovodu. Re-vež so trpeli grozne muke, le smrt je bila edina rešiteljka iz tega revnega sveta.

Dragi nam oče, počivajte v miru poleg naše nepozabljene mamic, katero tudi že 2 leti krije hladna zemlja. Počivajte v miru v rodni grudi!

Zalujoci ostali: V starem kraju trije sinovi ter ena hčera, tukaj v Ameriki pa dva sina Frank in Jakob Ambrožič ter hčera Ana Ambrožič omož. Lesar, Pennington, Minn.

DELO! — DELO!! — DELO!!!

Charcoal Iron Company v Newberry, Mich., potrebuje 200 mož za delati drva. Plača \$2.00 od klafre. Stalno delo, dobra šuma, vsa v ravnini, dobre in nove kampe. Prednost imajo možje z družinami, ker so nalahke za družine narejene kampe. Do sedaj je 24 novih kampov za družine. Prosto stanovanje in kurivo. Za nadaljna pojasnila se obrnite na svojega rojaka: John Knaus, Box 20, Limestone, Mich.

POTREBUJEM

Slovenko ali Hrvatcu za pomoč v kuhinji. Plača \$35 do \$40 na mesec. Katero veseli, naj se oglasi. — Mrs. Rose Ulljan, Box 41, Betula, Pa. (16-17-2)

NAZANILLO IN PRIPOROČILO.

Rojakom v Johnstown in okolici naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš zastopnik

Mr. MIRKO VIDMAR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda". Rojakom ga toplo priporočamo in jih prosimo, naj mu gredo v vseh ozirih na roko.

Upravitelstvo "Glas Naroda".

NAZANILLO

vsem starim odjemalcem. Jaz sem sedaj v zvezi z Jos. Tramposch, 10925 Jamaica Ave., Richmond Hill, Long Island, Izdelujeva vsakovrstne obleke in sukne po najnovejši modi po nizki ceni. Poskusite in prepričali se boste. — Jos. Habjan, 14 Fosdick Ave., Glendale, L. I., N. Y.

IŠČE SE USNJARJE.

Vprašajo naj samo oni, ki so večji delati na yardu, v Scrub house in Beam hands. Dobra plača, stalno delo brez delavskih nemirov. — Proctor Ellison, Co., Elkland, Pa.

POTNIKI,

ki so prišli s parnikoma "President Wilson" in "San Giusto" iz Trsta, se zaradi bolezni na obeh parnikih nahajajo v kvantini za nedoločeni čas. Gotovo bodo morali ostati pod zdravniških nadzorom najmanj dva tedna.

Toliko na znanje onim, ki pričakujejo potnike, ki so prišli s tema dvema parnikoma.

Frank Sakser State Bank.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na znanob in zanesljivo trdko FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York

CENIK KNJIG

katero se dobi pri

Slovenic Publishing Co.

ZENSKA VOJNA.

Zgodovinski roman. — Francoski spisatelj Aleksander Dumas.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

35

(Nadaljevanje.)

— Ne, madama, na konju. No, materinemu sreču se ni treba prestrašiti radi tega. Jaz sam sem izumil majhno sedlo, ki se bo nahajalo pred onim njegovega konjušnika. Na ta način bo popolnoma varno, večer bomo lahko povsem varno odpotovali. Če vzamemo slučaj, da bi bilo treba bežati, bi lahko prišel mladi vojvoda na konju povsod skozi, dočim bi ga v vozu prva zaprka ustavila.

— Torej mislite odpotovati?
— Pojtršnjem zvečer, madama, če nima vaša visokost nobene ga vzroka zavleči odpotovanje.

— O, ne, ravno nasprotno. Čimpreje mogoče se hočemo odstraniti iz naše ječe, Lenet.

— In kaj boste storili, ko boste enkrat iz Chantilly?

— Šli bomo skozi armado gospoda Saint-Aignan, kateremu bomo pač v stanu zavezati robcem krog oči. Sestali se bomo z gospodom Larocheffoucault ter dospeli v njegovem spremstvu v Bordeaux, kjer nas pričakujejo. Kakorhitro bomo v drugem mestu kraljestva, v glavnem mestu juga, se bomo lahko pogajali ali pa vodili vojno, kot se bo pač zdelo vašim visokostim. Sploh pa imam čast, madama, opozoriti vas na to, da nimamo v Bordeaux robenega upanja držati se dolgo, če ne zasledimo v okolici par prostorov ter prisilimo cesarske čete, da se umaknejo. Dva taka prostora sta prav posebno važna: Vayres, ki obvladuje reko Dordogne ter dovoljuje prihajajočim živim v mesto ter otok Saint Georges, katerega smatrajo sami prebivalci Bordeaux za ključ k njih mestu. Na to pa bomo mislili pozneje, a enkrat mislimo le na to, kako bomo prišli od tukaj proč.

— Mislim, da je ni lažje stvari, — je rekla princesinja. — Mi smo sami tukaj ter vladamo in recite, kar hočete, Lenet.

— Ne zanašajte se na nič, dokler niste v Bordeaux. Nobena stvar ni lahko vspriče peklenskega duha Mazarina in če sem čaka, dokler smo bili sami, da vam razodene naš načrt, se je zgodilo to raditega, da pomirim svojo vest, kajti bojim se v tem trenutku celo za varnost načrta, ki se je porodil v moji glavi in katerega so čula le vaša ušesa. Gospod Mazarin ne izve sporočil, on jih ugane.

— Hočem ga izzvati, da prepreči ta načrt, — je vzklila princesinja, — a sedaj pospremimo gospo mater v njene sobe, kajti že danes bom razširila novice o lovskem izletu, ki se bo vršil pojtršnjem. Napravite povabila, Lenet.

— Zanesite se name, madama.

Udova se je vrnila v svoje stanovanje ter legla v posteljo. Poklican je bil zdravnik Bourdelot, učitelj mladega vojvode de Enghien. Poročilo o nenadni oboledosti udove princesinje se je hitro razširilo po Chantilly in v teku pol ure so se zbrali vsi v predsobi gospe udove.

Lenet je preživel celi dan s pisanjem in zvečer so raznesli služabniki hiše na vse strani vetra več kot pedeset povabit.

Deveto poglavje.

Za izvedbo važnih načrtov Pierre Leneta določeni dan je bil eden najbolj čemernih in temnih v celi spomladi, ki je drugače po celi Franciji najlepši letni čas. Padal je droban dež in megle so se vleklo po parku ter ogrinjale visoka drevesa. Na prostranih dvoriščih je čakalo petdeset osetanih konj, ki so žalostno povešali ušesa ter nestrpno razkopavali s kopiti pesek. Lovski psi, v skupinah po dvajset, so vlekli za vrvi, katere so držali gonjaki.

Sempatam je bilo videti kakega pikerja v rmenkasti uniformi ter z lovskim rogom ob strani. Nekateri, v vremenskih nezgodah utrjeni častniki, ki so preživeli dolge dni v bitkah pri Rocroy ni Lens, so preganjali dolgčas s tem, da so kramljali na terasah.

Vsakdo je vedel, da je bil to prazničen dan, ko bo videl mladega vojvoda v prvih hlačah poditi prvega jelena. Vsak častnik v službi princa, vsak klient visoke hiše je pohitel na sporočilo Pierre Leneta v Chantilly, kajti to je smatral za svojo dolžnost. Vzmenirjenje, ki se je pojavilo vsled nenadne oboledosti princesinje udove, je izginilo vsled ugodnih poročil, katera je obelodanil zdravnik Bourdelot. Udova se je počutila boljše, — se je glasilo.

Do desetih so dospeli vsi osebni gostje gospe Conde. Vsakega se je uvedlo, potem ko je predložil svoje povabilo in oni, ki so pozabili povabila doma, a so bili pripuščeni, če jih je Lenet poznal. Ti povabljeni so predstavljali s služabniki vred četa osemdesetih do devetdesetih ljudi, ki so bili skoro vsi zbrani krog krasnega belca, nosečega pred svojim velikim francoskim sedlom še majhno sedlo, namenjeno za vojvoda de Enghien. Tjakaj naj bi sedel, kakorhitro bi bil konjušnik v velikem sedlu.

Nikdo pa ni še govoril o tem, da bi odšli na lov, kajti očitno so pričakovali še nadaljne goste.

Krog polenajste ure so prišli trije plemenitaši, spremljani od šestih služabnikov, ki so bili oboroženi od nog do glave ter nosili s seboj tako prljavo, da bi človek domneval, da hočejo vzpripotiti potovanje preko cele Evrope. Kot rečeno so prišli ti trije plemenitaši v grad ter hoteli privezati svoje konje na kole, ki so bili nalašč nato postavljeni na dvorišču.

Takoj pa se je pojavil neki modro oblečen človek ter se približal, s hlebaro v roki, novodošlim, katerim se je poznalo, da so potniki, ki majo za seboj dolgo potovanje.

— Odkod prihajate, gospod? — je vprašal Švicar ter pomolil naprej svojo hlebaro.

— Severa, — je odvrnil eden izmed jezdecev.

— In kam ste namenjeni?

— K pogrebu.

— Dokaz.

— Saj vidite naš žalni trak.

Trije gospodje so imeli v resnici žalne trake krog svojih sabelj.

— Oprostite mi, gospoda, — je rekel Švicar, — Grad vam je na razpolago. Miza je pogrnjena, dvorana zakurjena in lakaži čakajo na vaša povelja. Vaše ljudi bomo nastanili pri služinčadi.

Plemenitaši, dobrosrčni junckerji z dežele, izstradani in radovedni, so pozdravili, stopili s konj, oddali slednje služabnikom ter se napotili v smeri proti obednici. Pri vratih jih je pričakoval komornik ter jim služil kot voditelj.

Med tem časom so domači hlapci odvezli tujim lakajem konje, katere so odvedli v hlev ter jih pričeli krmiti in napajati.

Komaj so sedeli trije omenjeni plemenitaši pri mizi, ko je prišlo šest nadaljnih jezdecev, opremljenih na sličan način kot so bili prvi trije in v spremstvu šestih lakajem, ki so bili prav tako preobloženi kpt prvi. Mož s hlebaro, ki je očitno dobil stroga povelja, se jim je približal ter ponovil vprašanja, katera je stavlil prvim:

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA 5. JULJA 1908 INKORPORIRANA 27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION
Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: JOHN FEKED, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadvile, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 3, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Conant St., Leadvile, Colo.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 608 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POŠTNI ODBOR:
Predsednik: ANTON KOČEVAJ, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCHAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

IZDARJALNI ODBOR:
Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 29, Ely, Mina.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VEŠTOVNI ZDRAVNIK:
Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakazila in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, priložbe na predsednika gl. nadzornega odbora, podpisane udove pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

- Odkod prihajate?
- Iz Pikardije. Mi smo častniki v Turene.
- Kam greste?
- K pogrebu.
- Dokaz.
- Poglejte naše žalne trakove.

Kot prvi so pokazali trakove, ki so viseli ob sabljah. Zadnje došli so izkazali iste časti in sedli so za mizo k drugim. Iste pozornosti so bili deležni tudi konji, katere so nastanili v hlevu. Za šestimi so prišli štirje in ponovil se je opisani prizor.

Po dva in dva, po pet in pet, posamini in v skupinah, sedaj umazani, sedaj krasno opremljeni, a vsi na dobrih konjih in dobro oboroženi, so prihajali jezdeci v grad, dokler jih ni bilo približno sto. Vsi so morali pokazati hlebaridru žalni trak in vsi so izjavili, da grede k pogrebu.

Potem ko so se vsi nasitili ter sklenili med seboj znanstva, je stopil Lenet v dvorano v kateri so bili zbrani ter jih nagovoril na naslednji način:

— Gospoda moja! Gospa princesinja se vam zahvaljuje, da ste jo počastili z obiskom dočim se nahajate na poti k gospodu vojvodu Larocheffoucault, ki vas pričakuje k pogrebu svojega očeta. To stanovanje smatrajte za svoje ter se blagovolite vdeležiti lova, katerega je odredil gospod vojvoda de Enghien, ki je danes oblekel svoje prve hlače.

(Dalje prihodnjic.)

KDO SE POSLUŽUJE PAIN-EXPELLERJA?

Delavec se ga poslužuje, da odpomore svojim bolečim mišicam, ki so se mu pretegnile pri težkem dnevnem delu.

Farmer ga uporablja in noče biti brez njega. Pain-Expeller zavzema častno mesto v vsaki farmarski hiši, kjer se pojavljajo hitri napadi, nesrečni dogodki in druge stvari.

Tovarnarski delavec uporablja Pain-Expeller, če napadejo njegovo moč in en energijo revmatične boleznii, lumbago, nevralgijo in druge neprilike v njegovem težavnem poklicu.

Majnar potrebuje Pain-Expeller pri revmatičnih boleznih, bolečinah v križu, nevralgiji ali vseh boleznih, katere oslabijo telo in odzamejo vso energijo.

Gospodinja uporablja Pain-Expeller, če otroci padejo ter se ranijo, zoper pike muh in vbodljave drugih žuželk in kjerkoli je potreba dobrega linimenta.

Vsakdol uporablja PAIN-EXPELLER.

Išče se

tesarjev za kemični les. Plača je dva dolarja od corda. Plača je vsaka dva tedna. Nova kempa. Prvovrstna hrana za en dolar na dan. Boarding kempo upravlja Anton Nosan. Seka se stoječi les. Ravna zemlja brez gričev.

CHARCOAL IRON CO. OF AMERICA, NEWBERRY, MICHIGAN.

NOVE COLUMBIA PLOŠČE.

Nove slovenske Columbia plošče.	Nemška vojaška godba.
E4688 Mili zvonček z melodiamom E1654 Holzackerbaum marš.	Hoch vam Dachteln marš.
E4689 Na tulih tleh. (petje) E2117 Steierlieder marš.	Hop hop, Schellpolka.
Ke bi mi ljubil vedel. (petje) E4096 Beautiful Girl, Polka.	Šky Rocket Gallop.
Se enkrat te oblamem. (petje) E4098	Auf der Alm Valzer.
Nedoženo oko. (petje) E2184	Postillon — marš.
E4846 Hausmalerica v tečaju.	
Kakšno pečenko je špela jedla (šaljiva)	

Novih plošč nismo mogli dobiti med vojno za noben denar, sedaj pa smo dobili par tisoč in sicer štiri slovenske in štiri nemške vojaške fina godbe. Cena ploščam je zopet stara, namreč \$1.00, kakor so bile pred vojno. Naročite jih takoj, dokler jih imamo v zalogi. 8 plošč po \$1.00 stanejo \$8.00. Dajte nam točni expresni naslov, kadar jih naročite.

IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebnosti. Garantirano delo in hitro ga. Izdelajo po umazanih cenah val rajak.

VICTOR NAVINŠEK, 331 Grove St., CONEMAUGH, PA.

Blaznikova Pratika

Cena je 15 centov.

Posebno izdajo za Ameriko smo crejeli iz starega kraja.

Kdor jo hoče imeti naj pošlje takoj poštne znamke in natančen naslov in poslali mu jo bomo.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave.

V Clevelandu, O., se jih dobi v naši podružnici:

Rad bi izvedel za očeta JOŽEFA BIŠČAK, doma iz Famelj na Notranjskem. Kolikor mi je znano, se nahaja nekje v Ohio. Prosim, če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, še rajši pa vidim, da se mi sam javi, ker gre za njegovo korist. — Frank Biščak, 2163 Oak Ave., Wellston, St. Louis, Mo. (15-16-2)

Rad bi izvedel za naslov MIHAELA PREŠEREN, doma iz vasi Šenčur St. 129 pri Kranju. Ker mu imam nekaj važnega sporočiti, zato prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Jacob Širca, Box 64, Ralphton, Somerset Co., Pa. (15-16-2)

MATIJA SKENDER

JAVNI NOTAR
Za Ameriko in stari kraj.
5227 Butler Street
Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1921.

Največji slovenski koledar v Ameriki in edini za

40 CENTOV

(s poštnino vred)

Pošljite ga sorodnikom in prijateljem v Jugoslavijo.

Cena za Jugoslavijo ista.

Vsebuje povesti, članke razprave, potopise, šalo itd. — Krasne slike. V zalogi ga ima le še par sto iztisov:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City

Dospelo je novo suho grozdje.

- Muškatel zelo sladke debale jagode, boksa 50 funtov \$11.—
- Cipar grozdje največje in najsladkejšo, jagode boksa 50 funtov \$11.50
- Malo črno grško grozdje, malo sladko, boksa 50 funt. \$9.—

Pošljite \$3.00 na račun vsake bokse ki jo naročite in poslali bomo takoj.

Balkan Importing Co.
61 — 53 Cherry St.
New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specializirani v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh možkih boleznii.

Zastrupljenje krvi zdravi v glavnem s pomočjo 606, ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, prdite in izčistil vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen nalezje.

Vse možke bolezni zdravim po o-krajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč prdite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hyrosol ali vodno kilo osdravim v 36 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in vsašta tudi pri puščanju vode, osdravim s gotovostjo.

Revmatizem, tranje, bolečine o-tokline srbečice, škrofit in druge Ko-sne bolezni, ki nastanejo vsled nečisti-ost krvi, osdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tol-mače, da vas razumejo. Jaz znan sem iz starega kraja, zato vas lažje osdravim, ker vas razumem slovenski. Uradne ure: ob delavnicah od 9. do 5. Ob nedeljah od 9. do 2.

IŠČEM

služkinjo Slovenko, četudi že 40 let staro, za gospodinjstvo pri treh otrocih, najmlajši star 5 let. Plača po dogovoru. Katevo veselje, naj se oglasi, ali pa piše na naslov: Jacob Jamnik, 1009 East 66th St., Cleveland, Ohio. (15-17-2)

OTGLASI NAJ SE

FELIKS SAUTZER. Pri nas ima pismo od Margarete Munda, Sv. Ožbolt nad Mariborom.

Upravništvo Glas Naroda. (15-16-2)

Potovanje iz starega kraja

Vsem onim, ki so nas vprašali v zadevi vozniških listkov po Cosulich progii, katere parniki vozijo iz Trsta, tem potom javljamo, da se sedaj zopet lahko izdajajo vozni listki po tej progii iz Trsta do vseh krajev Združenih držav. Cena iz Trsta do New Yorka \$150 in \$8 naselniškega davka.

Kdor želi poslati kak vozni listek v stari kraj, naj se obrne za vsa tozadevna navodila na znano tvrdko

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York
Prihodnji odpluje iz N. Y. parnik na 2. vijaka RE D'ITALIA — 26. febr. REGINA D'ITALIA — 28. marca Izdajajo se direktni vozni listki do vsakih glavnih mest v Jugoslaviji. Brzoletno vino potnikom 8. razreda.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

FRANCE 17. februarja
CHICAGO 19. februarja
LA SAVOIE 26. februarja
LEOPOLDINA 1. marca

NARAVNOST DO HAMBURGA.
NIAGARA 15. marca
NEW YORK - VIGO - HAVRE.
ROUSSILLON 24. marca

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije. Hitri parniki s štirimil in dvema vijakoma. Poseben zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremil kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali letkom vojne na tisoče Sahoslovških vojakov brez vse nevarnosti.

Za sifkarto in cene vprašajte v DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C. ali pa p. i. lokalnih agentih.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY

Iz New Yorka v Italijo naravnost V NAPOLI - GENEVO, — MESSIMO

Velika parnika na dva vijaka: "POCAHONTAS" odpluje 23. febr. — 7. aprila "PRINCESS MATOIKA" odpluje 8. marca — 21. aprila

Izvanredno udobnost. — Izborna služba. Cene v Napoli: za kabine od \$150. naprej. Za tretji razred \$95.00 in \$5.00 vojnega davka.

Potniški oddelek: 45 Broadway, New York. Telefon: Whitehall 1200. Oddelek za tovore: 120 Broadway, New York. Telefon: Rector 6300.

AMERICAN LINE

Direktna služba NEW YORK — HAMBURG

VELIKI MODERNI PARNIKI NA DVA VIJAKA:

Parnik MANCHURIA odpluje 3. marca
Parnik MONGOLIA odpluje 17. marca
Parnik MINNEKAHA (novi); samo 3. razred 31. marca

Najkrajša in najpripravnější pot.

Prevažata potnike prvega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda so postreženi v veliki jedilnici. Čisti prostori rezervirani za ženske in otroke.

Vprašajte v kompanijski pisarni: 9 Broadway ali pri lokalnem agentu.

R. M. S. P.

Evropo

Z "O" parniki vsakih štirinajst dni.

NEW YORK-HAMBURG

Vstavi se v CHERBOURGU in SOUTHAMPTONU

ORBITA 21. MAJA — 2. JULIJA
OROPESA 4. JUNIJA — 16. JULIJA
ORDUNA 18. JUNIJA — 30. JULIJA

Za pasazirje 1., 2. in 3. razreda. Izborna udobnost za pasazirje tretjega razreda.

THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO.
26 Broadway New York.

All pri kateremkoli parobrodnom agentu.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno odplujejo iz NEW YORKA

FINLAND	19 febr. — Cherbourg
FRANCE	19 febr. — Havre
N. AMSTERDAM	19 febr. — Boulogne
AQUITANIA	26 febr. — Cherbourg
LA SAVOIE	26 febr. — Havre
CANOPIC	26 febr. — Genoa
FINLAND	26 febr. — Cherbourg
LEOPOLDINA	1. marca — Havre
ROTTERDAM	1. marca — Boulogne
CALABRIA	2. marca — Havre
LA LORRAINE	2. marca — Havre
KROONLAND	5. marca — Cherbourg
ROCHAMBEAU	8. marca — Havre
RR. MATOIKA	8. marca — Genoa
SAXONIA	10. marca — Cherbourg
IMPERATOR	12. marca — Havre
ZEELAND	12. marca — Cherbourg
A. TOURAIN	12. marca — Havre
CRETIC	12. marca — Genoa
COLUMBIA	16. marca — Trst
FRANCE	17. marca — Havre
OLYMPIC	19. marca — Cherbourg
RYNDAM	19. marca — Boulogne
ALBANIA	19. marca — Cherbourg
ARGENTINA	19. marca — Trst
AQUITANIA	21. marca — Cherbourg
ALBANIA	21. marca — Cherbourg
N. AMSTERDAM	26. marca — Boulogne